

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Forma disponendi ad haeresim abiurandam eum, qui est suspectus de
haeresi violenter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

si fuerit innotuit si irreprehensibilis vult agere
 f. p. m. i. n. o. s. a. c. r. o. s. a. n. c. t. e. R. o. m. a. n. u. s. & genera-
 l. i. s. u. n. i. u. s. i. t. e. r. i. t. u. m. s. e. q. u. a. t. u. r.

Forma abiurandi hæresim, quando delatus
 est suspectus vehementer.] *Palebra sunt istę for-
 mę quas Emericus prescribit, sed si per tempus
 fuerit legito illam, quam Concilium Constantien-
 se prescripsit Hieronymo de Praga sessio. 19. alte-
 ram, quam fecit Berengarius, habes apud Gratianũ
 in c. ego Berengarius. de consecr. dist. 2. quę retulit
 Emericus par. 2. q. 6. vbi ego aliam eiusdem Berę-
 garij retuli: aliam abiurandi formulam refert Ioan-
 nes Tarreteremata, lib. 4. de ecclesia. par. 2. c. 22. &
 aliam Alfonso Caslus lib. 1. c. vlt. de iusta hære-
 ticorum punitio. & Joannes Roias singulari, 1. &
 alij quas velut notas, & cuique obuias omitto. ex
 quibus quadam hereticis redeuntibus, quadam ve-
 vehementer suspectis competunt.*

Quod incidetis in futurum in hæresim abiu-
 ratam, &c.] *Idem sentiendum est etiam si non re-
 piciatur aut relabatur in hæresim abiuratum, sed in
 aliam speciem hæresis. c. accusatus. §. cum vero. de
 heret. lib. 6. quoniam hodie de recepta sancti officij
 consuetudine omnis hæresis abiuratur, vt dixi sup.
 parte 2. super quest. 40. circa finem.*

Secundum est, quod conferat indulgentiam
 quadraginta, vel viginti dierum, &c.] *De his in-
 dulgentijs conferendis omnibus, qui actus fidei in-
 terfuerunt, plenissimę differit Emericus in hac 3.
 par. q. 127. cum aliquot sequentibus. vbi, & nos et
 multa adiungemus.*

Atendum autem, quod suspecti de hæ-
 resi, &c. non debent perpetuo immurari.] *Opti-
 me iura hoc loco per Emericum adducta probare
 videntur hanc suam sententiam, de quo dicam ple-
 nę in ista super decimo modo processum fidei termi-
 nandi extatque singularis de hac re doctrina in Cõ-
 cilio Biterrensi, c. 23. & 24. quam asseram præcita-
 to loco. interim videto Zanchinum tract. de heret.
 c. 10. hoc vero Emerici documentum retulit, & se-
 cutus est Locatus in opere iudiciali verbo, suspicio.
 tra. 3. 1. vers. suspectus de heresi.*

Nec huiusmodi suspecti sunt crucibus consi-
 gnandi, &c.] *Hoc ipsum documentum, quod & ve-
 rum est, & observandum, refert, & sequitur Cam-
 pegius apud Zanchinum c. 20. vers. portet crucem,
 & Repertorium Inquisitorum verbo, crux. §. quali-
 ter redeunt, & de his crucibus extat insignis locus
 in concilio Tarraconensi relato apud Emericũ sup.
 p. 2. & in Concilio Tholosano c. 9. & in concilio Biter-
 rensi c. 26. de quo differã plenę commentario sequenti
 vbi est proprius locus. interim videto Zanchinum
 tract. de heret. c. 20. & Repertoriũ Inquisitorũ ver-
 bo, crux, & verbo, penitentia. §. ite si quis publicę.*

*De sexto modo terminandi processum fi-
 dei in casu violenter suspecti.*

Sextus modus processum fidei finiendi, & ter-
 minandi est, quando delatus de hæretica pra-
 uitate processus meritis diligenter discussis, cum
 bono consilio in iure peritorum, reperitur suspe-

Actus de hæresi violenter, & hoc est quando dela-
 tus ipse non reperitur legimẽ deprehensus cõ-
 fessione propria, nec facti uideãtia, nec testium
 production legitima, sed tantum indicia non leuia
 solum, vel vehementia, sed fortissima, & violenta,
 quę ipsum delatum reddunt merito suspectũ
 de hæresi violenter, propter quę talis debet velle
 spectus violenter de hæresi abiurare: Vtpote,
 propter aliquid, quod dixit, vel egit, vt quia susti-
 nuit excommunicationem per annum, vel plus
 in causa fidei. Qui enim sustinet excommunica-
 tionem per annum, vel plus; licet non in causa
 fidei, est suspectus leuiter de hæresi: quia hoc nõ
 caret scrupulo hæreticę prauitatis. de pœnis ca.

B Grauem. Et si citatus responsurus de fide non
 compareret, sed renuit contumaciter comparere,
 propter quod excommunicatur; tunc fit suspec-
 ctus de hæresi vehementer: nam leuis suspicio
 transit in vehementem. Sed si sustinet illã ex-
 communicationem per annum animo pertinaci-
 tate fit suspectus de hæresi violenter, nam ve-
 hemens suspicio transit in violentam, cõtra quã
 non admittitur defensio; immo ex tunc talis est
 vt hæreticus condemnandus, quã omnia prædi-
 cta patent per cap. Cum contumacia. & no. ibi-
 dem. de heret. lib. 6.

Circa istum talis practica est seruanda. Iste
 enim licet fortasse in re non sit hæreticus, vt po-
 te, quia non habet errorem in mente, nec de illo
 errore tenendo pertinaciam in voluntate: vt nõ
 arg. supra allegato: Nihilominus est vt hæreti-
 cus condemnandus propter prædictam suspicio-
 nem violentam, contra quam non est probatio
 admittenda. Hæreticus autem taliter condem-
 natur, quod si nolit resiliere, & hæresim abiurare,
 & satisfactionem congruam exhibere, traditur
 brachio seculari animaduersione debita punien-
 dus, iuxta c. Ad abolendam. §. presentis. Si autem
 velit, & cõsentiat cum effectu, abiurat hæresim,
 & carceri perpetuo mancipatur, iuxta c. Excom-
 municamus. 2. de heret.

Pari forma ille, qui sic est suspectus de hæresi
 violenter, & est vt hæreticus iudicandus, si nolit
 resiliere, & ad gremium Ecclesię aduolare, nec
 hæresim abiurare, nec satisfactionem cõgruam
 ad arbitrium Episcopi, & Inquisitoris exhibere,
 traditur brachio seculari ultimo supplicio feri-
 dus. Si autem velit hæc facere, & cõsentiat cõ
 effectu, abiurabit, & sententialiter perpetuo car-
 ceri condemnabitur.

Modus autem disponendi ad abiurationem ta-
 lis erit.

*Forma disponendi ad hæresim abiuran-
 dam eum, qui est suspectus de
 hæresi violenter.*

Nam, vt dictum est in quarta, & quinto mo-
 dis præcedentibus processum fidei termi-
 nandi; tunc Episcopus, & Inquisitor concordabũt de
 aliqua die Dominica, vel festina, in qua fiat abiu-
 ratio antedicta. Quo facto facien- intimari per
 omnes

174
 Practica cir-
 ca violenter
 suspectos ser-
 uanda.

Violenter su-
 spectus si re-
 nuct abiura-
 re, traditur
 brachio secu-
 lari.

omnes ecclesias illius ciuitatis, vel loci, in quo facta est abiuratio antedicta, suspendendo omnes sermones ciuitatis, vel loci pro die illa ad abiurationem huiusmodi assignata, & monebitur populus in ecclesijs antedictis, quod veniat ad sermonem Episcopi, vel Inquisitoris in causa fidei faciendum, & quod habebunt indulgentiam consuetam.

Prouideat etiam Inquisitor, quod interim faciat fieri unam vestem habentem duas pecias ante, & retro ad modum scapularis religiosorum, sine capucio tamen, in qua sint duae cruces de pano croceo, vno ante, & alia retro, longitudine trium palmorum, & latitudine duorum, facientque parari locum, seu sedem in alto in populi medio, ut stet abiurandus taliter, quod a populo videatur.

Adueniente autem die praefixa, & facto sermone per Episcopum, vel Inquisitorem, legentur culpe publice ipsius abiurandi per notarium, vel religiosum, vel clericum aliquem; propter quas abiurandus est suspectus habitus de haeresi violenter.

Quo facto dicetur sibi sic per Episcopum, vel Inquisitorem: Fili, ex his quae recitata sunt te commisisse, nos te habemus suspectum de haeresi violenter, propter quae de iure tu es ut haereticus condemnandus; Consideres ergo, & attendas quae dicam tibi: si tu vis ab huiusmodi haeresi, vel haeresibus sic resilire, quod velis eas hic nunc publice abiurare, & poenitentiam, quam tibi iniungemus patienter sustinere, Ecclesia, & Nos tanquam Vicarij Christi, recipiemus te ad misericordiam; sed iniungemus tibi poenitentiam, quam bene poteris tolerare, & absoluemus te a sententia excommunicationis, qua teneris inuolutus, & poteris saluus fieri, & habebis gloriam in futurum. Si autem nolueris abiurare, nec poenitentiam sustinere, statim trademus te brachio saeculari, & infirmul perdes animam, & corpus. Quid igitur vis, abiurare, & saluari; vel renuis abiurare, & damnaberis? Si dixerit, nolo abiurare, & in hoc steterit; tunc tradetur curiae saeculari per modum infra expressatum in decimo modo processum fidei terminandi. Si autem dixerit quod vult, ponetur liber Euangeliorum apertus coram eo, & abiurabit omnem haeresim per modum, qui sequitur.

Forma abiurandi omnem haeresim generaliter, ab eo qui est suspectus habitus de haeresi violenter.

176 **E**GO talis, de tali loco, talis diocesis, in iudicio personaliter constitutus coram vobis venerabilibus dominis N. Episcopo talis ciuitatis, & fratre N. Inquisitore haereticarum prauitatis in terris talis domini, a sancta Sede Apostolica specialiter delegato, sacrosanctis Euangelij positus coram me, etque proprijs manibus corporaliter per me tactis, iuro me credere corde, & profiteor ore, illam sanctam fidem catholicam, & Apostolicam quam sacrosancta Romana Ecclesia tenet, profiteor, credit, praedicat, atque docet; & consequenter abiuro, abnego, & reuoco omnem haeresim ex-

Suspectus violenter abiurat generaliter omnem haeresim.

A tollere se aduersus sanctam Romanam, & Apostolicam Ecclesiam, cuiuscumque secta fuerit, vel erroris. Item, iuro me credere corde, & profiteor ore, quod sic, & sic, explicetur articulus catholicus, contrarius illi haeresi, de qua ipse qui abiurat, est suspectus habitus violenter: ut verbi gratia, si est suspectus habitus de uirginitate Beatae Mariae Matris Domini Nostri Iesu Christi, dicit sic.

Item iuro, me credere corde, & profiteor ore, quod gloriosa Beata Maria Mater Domini Nostri Iesu Christi fuit toto tempore vitae suae semper uirgo, ante partum, & in partu, & post partum; & consequenter abnego, reuoco, & abiuro illam nefandissimam haeresim, quae falso, ac mendaciter asseuerat, quod mater Domini Nostri Iesu Christi aliquando non fuit uirgo, sed quod ante partum, in partu, vel post partum fuit corrupta, & amisit uirginitatem, de qua haeresi sum vobis dominis praedictis suspectus habitus violenter: Et si de pluribus haeresibus est suspectus habitus, non tantum de una, abiurabit quemlibet articulum singillatim per modum statim dictionum.

Item iuro, quod nunquam praedicta haeresi, seu haeresibus adhaesi, nec adhaereo de praesenti, nec credidi, nec credo; licet propter culpam meam, & his, quae male egi, vos me habeatis, & merito suspectum de huiusmodi haeresi, seu haeresibus, quod illi, seu illis crediderim corde firmo.

Item, iuro, & promitto, quod praedictam haeresim nunquam dogmatizabo, nec praedicabo, nec docebo: immo si vnquam seuero aliquem, qui illa haeresi sit infectus, teneat seu doceat, vel aliam qualemcumque, quod vobis dominis Episcopo, & Inquisitori, seu alicui vestrum seu vestris Vicarijs, vel alteri eorum vel successoribus vestris, citius quam commodè potero, denuntiabo.

Item iuro, & promitto, quod talia, & talia, exprimitur illa, quae egi seu dixi, propter quae ex culpa mea habetis me suspectum de dicta haeresi violenter, deinceps nunquam faciam, vel dicam; nec quod fiant, operam dabo.

Item iuro, & promitto, quod omnem poenitentiam, quam mihi iniungere volueritis pro praedictis, pro viribus adimplebo, nec contrarium in aliquo: sic me Deus adiuuet, & ista Euangelia sacrosancta. Quod si contra abiurata vel iurata fecero in futurum, diabolo instigante (quod Deus auertat) penis de iure relapsis debitis, nunc pro tunc me obligo, & adstringo, quatenus illis feratis, cum legitime constiterit me contrafecisse.

E Sit cautus notarius, quod inferibat in actis, quod dicta abiuratio est facta per talem tantquam per habitum suspectum de haeresi violenter, & ut probaretur abiurans relapsus iudicaretur, & ut talis traderetur brachio saeculari.

Praedicta abiuratio fiat (ut dictum est alias) in vulgari, ut à vulgaribus capiatur, nisi fieret tantum coram personis ecclesiasticis, & ipse abiurans latinum intelligeret competenter, tunc enim posset fieri in latino. Si autem praedictus abiurans abiuraret in secreto, hoc est, in camera Episcopi, vel Inquisitoris, seu in palatio Episcopi, vel Capitulo canonicorum, vel Fratrum religiosorum, nihilominus